

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΚΟΣΤΟΥΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οικονομική μονάδα.....	17
Βιομηχανική επιχείρηση.....	18
Λειτουργία παραγωγής.....	19
Κύρια τμήματα παραγωγής.....	20
Βοηθητικά τμήματα παραγωγής.....	20
Έτοιμα τελικά προϊόντα.....	20
Διάμεσα προϊόντα.....	20
Ημικατεργασμένα προϊόντα.....	20
Παραγωγή σε εξέλιξη.....	20
Δραστηριότητες λειτουργίας αγορών.....	20
Λειτουργία διάθεσης.....	21
Χρηματοοικονομική λειτουργία.....	21
Λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως.....	21
Διοικητική λειτουργία.....	21
Διοικητική διάρθρωση βιομηχανικής επιχείρησης.....	21
Αναλυτική και Γενική λογιστική.....	25
Σκοπός της αναλυτικής λογιστικής.....	26
Σύστημα σύνδεσης Α.Λ.Ε. και γενικής λογιστικής.....	27
Υπόδειγμα λογαριασμού εκμεταλλεύσεως.....	30
1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ - ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	
1.1. Κόστος - κοστολόγηση.....	37
1.1.1. Βασικές έννοιες.....	37
1.1.2. Χαρακτηριστικά του κόστους.....	37
1.1.3. Έννοια εξόδου.....	38
Έννοια δαπάνης.....	38
Κόστος πωλήσεων.....	38
Μικτό κέρδος.....	38
1.2. Διαχρονική σύγκριση αποτελεσμάτων.....	52
1.2.1. Προσδιοριστικοί παράγοντες του κέρδους.....	52
1.2.2. Τύποι προσδιορισμού της μεταβολής του μικτού κέρδους διαχρονικά...	55
1.3. Κατηγορίες επενδύσεων.....	61
1.4. Κατηγορίες εξόδων.....	61
1.5. Κατηγορίες εσόδων.....	61
1.6. Κατηγορίες κόστους.....	62
1.6.1. Διάκριση κόστους με τον μηχανισμό λειτουργίας του.....	62
1.6.2. Διάκριση κόστους με τον σκοπό που καταρτίζεται.....	62
1.6.2.1. Πραγματικό κόστος...	62

Πραγματικό κόστος παραγωγής.....	63
άμεσα έξοδα πωλήσεων.....	63
Έμμεσα έξοδα πωλήσεων.....	63
Μη ενσωματωμένες δαπάνες στο κόστος παραγωγής.....	65
1.6.2.2. Προκαθορισμένο κόστος.....	66
1.6.2.3. Κόστος για επιχειρηματικές αποφάσεις.....	66
Διαφορικό κόστος.....	67
Οριακό κόστος.....	69
1.6.2.4. Αγορανομικό κόστος.....	69
1.7. Μονάδες έργου - βαθμός απασχόλησης.....	69
1.7.1. Μονάδες έργου μεταποιητικής λειτουργίας.....	69
1.7.1.1. Έργο κύριων τμημάτων παραγωγής.....	71
1.8. Συμπεριφορά του κόστους, όταν μεταβάλλεται ο βαθμός απασχόλησης.....	76
1.8.1. Σταθερό κόστος.....	76
1.8.1.1. Επίπτωση σταθερού κόστους κατά μονάδα απασχόλησης.....	76
1.8.1.2. Κόστος εκκίνησης παραγωγής.....	77
1.8.1.3. Κλιμακωτό σταθερό κόστος.....	79
1.8.1.4. Μεταβολή του σταθερού κόστους.....	80
1.8.2. Μεταβλητό κόστος.....	81
1.8.3. Ημιμεταβλητό κόστος.....	82
Μέσο κόστος.....	83
άμεσο κόστος.....	83
Έμμεσο κόστος.....	83
Κόστος σε τρέχουσες τιμές.....	83
Αρχικό κόστος.....	83
Κόστος μετατροπής.....	83
Ελέγξιμο κόστος.....	83
Μη ελέγξιμο κόστος.....	83
Κόστος αγορανομικό.....	83
Κόστος ευκαιρίας.....	83
Υπολογιστικό κόστος.....	83

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1

E1-1 Εξωλογιστικός προσδιορισμός του κέρδους εκμετάλλευσης.....	41
E1-2 Κόστος παραγωγής - κόστος πωληθέντων.....	43
E1-3 Εξωλογιστικός λογαριασμός εκμετάλλευσης.....	45
E1-4 Εξωλογιστικός λογαριασμός εκμετάλλευσης.....	46
E1-5 Αποτελέσματα εκμετάλλευσης, όταν κοστολογούνται τα Γ.Ε.Δ.....	51
E1-6 Εξωλογιστικός λογαριασμός εκμετάλλευσης.....	57
E1-7 Εξωλογιστικός λογαριασμός εκμετάλλευσης.....	59
E1-8 Κοστολόγηση γενικών εξόδων πωλήσεων.....	63

2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

2.1. Κατηγορίες στοιχείων κόστους παραγωγής.....	88
2.1.1. Υλικά.....	88
2.1.1.1. Λογιστική παρακολούθηση των υλικών.....	88
Τρόπος λειτουργίας των λογαριασμών των υλικών.....	89
2.1.1.2. Βιβλίο αποθήκης και διακίνησης υλικών.....	99
Βιβλίο αποθήκης πρώτων υλών.....	99
Πλεονάσματα - ελλείμματα κατά την παραλαβή των πρώτων υλών.....	102
Κανονικά ελλείμματα παραλαβής.....	102
Μη κανονικά ελλείμματα παραλαβής.....	105
2.1.1.3. Εξαγωγή πρώτων υλών για βιομηχανοποίηση.....	109
Αποτίμηση βιομηχανοποιημένων πρώτων υλών.....	109
Κατανομή πρώτων υλών στα έτοιμα προϊόντα.....	111
Επιστροφή πρώτων υλών από τα τμήματα παραγωγής.....	117
2.1.2. Οργανικά έξοδα κατ'είδος.....	119
2.1.2.1. Τρόπος λειτουργίας των υπολογαριασμών του 90.06.....	119
2.1.2.2. Άμεσα έξοδα παραγωγής.....	120
2.1.2.2.1. Άμεση εργασία.....	120
2.1.2.2.2. Έμμεση εργασία.....	121
2.1.2.2.3. Κοστολόγηση άμεσης εργασίας.....	123
Εγγραφές για την άμεση και έμμεση εργασία στην Α.Λ.....	126
2.1.2.3. Έμμεσα έξοδα παραγωγής.....	140
2.1.2.3.1. Κριτήρια μερισμού δαπανών κατ'είδος.....	140
2.1.2.3.2. Διαδικασία μερισμού δαπανών μεταξύ των τμημάτων.....	150
2.1.2.3.3. Λογαριασμοί ανακατατάξεως.....	150
2.1.2.3.4. Η σειρά των τμημάτων στο φύλλο μερισμού.....	150
2.1.2.3.5. Αλληλοπαροχή έργου μεταξύ βοηθητικών υπηρεσιών.....	156
Καταλογισμός του κόστους των κύριων τμημάτων.....	156
2.2. Σύστημα ορθολογικής επιβάρυνσης.....	181
2.2.1. Καταλογισμός του κόστους των κύριων τμημάτων με συντελεστές.....	182
2.3. Παραγωγή ελαττωματικών προϊόντων.....	195
2.3.1. Αποτίμηση ελαττωματικών προϊόντων.....	195
2.3.2. Κοστολόγηση με παραγωγή ελαττωματικών προϊόντων.....	196
2.4. Λογαριασμοί αποθεμάτων από παραγωγή.....	202
2.4.1. Λογαριασμός 94.21 «Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή».....	202
2.4.2. Αποτίμηση μενόντων προϊόντων.....	204
2.4.3. Αποτίμηση υποπροϊόντων, υπολειμμάτων και ελαττωματικών.....	204
2.5. Λογαριασμοί εσόδων - μικτών αναλυτικών αποτελεσμάτων.....	205

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2

E2-1 Εγγραφές για είδη συσκευασίας.....	95
E2-2 Κατάσταση του κόστους της άμεσης εργασίας - εγγραφές.....	129

E2-3	Κοστολόγηση των αμοιβών προσωπικού με συντελεστές - εγγραφές.....	136
E2-4	Μερισμός των δαπανών κατ' είδος εγγραφές.....	142
E2-5	Μερισμός των δαπανών κατ' είδος εγγραφές σε λογ/μούς ανακατατάξεως.	152
E2-6	Εφαρμογή με όλες τις κοστολογικές εργασίες.....	159
E2-7	Αλληλοπαροχή έργου μεταξύ των βοηθητικών υπηρεσιών.....	168
E2-8	Φύλλο μερισμού - εγγραφές (ολοκληρωμένη εφαρμογή).....	174
E2-9	Προσδιορισμός προϋπολογιστικών συντελεστών επιβάρυνσης.....	187
E2-10	Παραγωγή ελαττωματικών προϊόντων.....	200

3 ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

3.1.	Εισαγωγή στην κατά φάση κοστολόγηση.....	215
3.2.	Διαφορά στα δύο συστήματα κοστολόγησης.....	215
3.3.	Αρχές της κατά φάση κοστολόγησης.....	216
3.4.	Κόστος πρώτων υλών.....	217
3.5.	Κόστος εργασίας.....	217
3.6.	Κόστος Γενικών βιομηχανικών εξόδων.....	218
3.7	Ισοδύναμες μονάδες παραγωγής.....	218
3.8.	Προσδιορισμός του κόστους του πρώτου τμήματος.....	219
	3.8.1. Προσδιορισμός του κόστους κατά μονάδα.....	219
	3.8.2. Προσδιορισμός του κόστους της παραγωγής σε εξέλιξη τέλους.....	219
	3.8.3. Προσδιορισμός του κόστους μεταφερθέντων.....	219
3.9.	Προσδιορισμός του κόστους του δεύτερου τμήματος.....	220
	3.9.1. Προσδιορισμός του κόστους κατά μονάδα.....	220
	3.9.2. Προσδιορισμός του κόστους της παραγωγής σε εξέλιξη τέλους.....	222
	3.9.3. Προσδιορισμός του κόστους μεταφερθέντων.....	222
3.10	Παραγωγή υποπροϊόντων, ελαττωματικών και υπολειμμάτων.....	223
3.11	Μέθοδοι αποτίμησης.....	223
	3.11.1. Μέθοδος F.I.F.O.....	223
	3.11.2. Μέθοδος του μέσου σταθμικού	224
3.12	Κατανομή του κόστους, όταν παράγονται περισσότερα προϊόντα (ποικιλίες)	225
	3.12.1. Κατανομή του κόστους των πρώτων υλών.....	225
	3.12.2. Κατανομή του κόστους της εργασίας.....	226
	3.12.3. Κατανομή του κόστους των Γ.Β.Ε.....	228
3.13	Φόρμες εγγραφών σύμφωνα με την ομάδα 9.....	230
	3.13.1. Εγγραφές στον λογαριασμό 92.....	230
	3.13.2. Εγγραφές στον λογαριασμό 93 (φάση Ι).....	235

3.13.3. Εγγραφές στον λογαριασμό 94 (φάση I).....	236
3.13.4. Εγγραφές στον λογαριασμό 93 (φάση II).....	236
3.13.5. Εγγραφές στον λογαριασμό 94 (φάση II).....	237

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 3

E3-1 Παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου μηδέν, δεν υπάρχει απώλεια	239
E3-2 Παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου μηδέν, υπάρχει απώλεια στις φάσεις ανάλυση κατά στοιχείο κόστους (πρώτες ύλες - εργασία - Γ.Β.Ε.).....	244
E3-3 Παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου μηδέν, παράγονται περισσότερα του ενός προϊόντα στις φάσεις, υπάρχει απώλεια κατά την βιομηχανοποίηση.....	251
E3-4 Υπάρχει παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου, μέθοδος αποτίμησης η FIFO	257
E3-5 Υπάρχει παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου, μέθοδος αποτίμησης ο Μ.Σ	262
E3-6 Υπάρχει παραγωγή σε εξέλιξη αρχής περιόδου, παράγονται περισσότερα του ενός προϊόντα στις φάσεις, μέθοδος αποτίμησης ο μέσος σταθμικός.....	267

4 ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

4.1. Κατανομή ενωμένου κόστους.....	277
4.1.1. Κατανομή ανάλογα με την ποσότητα.....	277
4.1.2. Κατανομή ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων.....	278
4.1.3. Κατανομή ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων, μείον δαπάνες συμπλήρωσης.....	279
4.1.4. Κατανομή ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων, μείον δαπάνες συμπλήρωσης + κέρδος.....	280

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 4

E4-1 Κατανομή ενωμένου κόστους ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων.	282
E4-2 Κατανομή ενωμένου κόστους ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων. μείον δαπάνες συμπλήρωσης	283
E4-3 Κατανομή ενωμένου κόστους ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων. μείον δαπάνες συμπλήρωσης, παραγωγή υποπροϊόντος	285
E4-4 Κατανομή ενωμένου κόστους ανάλογα με την αξία διάθεσης των προϊόντων. μείον δαπάνες συμπλήρωσης + κέρδος	288

Βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών.

291

5 ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

5.1. Διαφορική ανάλυση.....	301
5.2. Προσδιορισμός του διαφορικού κόστους, όταν μεταβάλλεται ο Β.Α.....	301
5.3. Προσδιορισμός του διαφορικού κόστους, όταν παράγεται νέο προϊόν.....	303
5.4. Αν συμφέρει η προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης που πραγματοποιεί ζημιά.....	303
5.5. Αν συμφέρει η αγορά πρώτης ύλης από το εμπόριο σε τιμή μικρότερη του κόστους παραγωγής.....	304

5.6.	Αν συμφέρει η περαιτέρω βιομηχανοποίηση ενδιάμεσου προϊόντος.....	306
5.7.	Διαδικασίες της διαφορικής ανάλυσης.....	307

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5

Π-1	Προσδιορισμός του διαφορικού κόστους.....	311
Π-2	Διαφοροποίηση τιμών πωλήσεως.....	312
Π-3	Προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης.....	313
Π-4	Προσδιορισμός του κέρδους με διαφορετική σύνθεση πωλήσεων.....	314
Π-5	Προσδιορισμός του διαφορικού κόστους, όταν μεταβάλλεται ο Β.Α.....	315
Π-6	Παραγωγή νέου προϊόντος.....	316
Π-7	Αγορά πρώτης ύλης από το εμπόριο σε τιμή μικρότερη του κόστους παραγωγής	317
Π-8	Συμπεριφορά του κόστους, όταν μεταβάλλεται ο Β.Α.....	318
Π-9	Προσδιορισμός του κατά μονάδα κόστους, όταν αυξάνει η παραγωγή.....	320
Π-10	Αύξηση παραγωγής και διαφοροποίηση τιμών πωλήσεως.....	321
Π-11	Προσδιορισμός του διαφορικού κόστους.....	323
Π-12	Επιλογή προσφορών.....	324
Π-13	Συμφέρουσα συνθήκη λειτουργίας της επιχείρησης.....	325
Π-14	Μεγιστοποίηση του μικτού κέρδους της επιχείρησης.....	327
Π-15	Βιομηχανοποίηση περαιτέρω του προϊόντος.....	328
Π-16	Αγορά εξοπλισμού διακίνησης υλικών με μαθηματικούς τύπους.....	330

6 ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

6.1.	Πλήρη εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ.....	335
6.2.	Γνωμάτευση 88/1668/1991 του Ε.ΣΥ.Λ.....	335
6.3.	Διατάξεις του άρθρου 9 Π.Δ. 134/96.....	335
6.4.	Γνωμάτευση 270/10-7-96 του Ε.ΣΥ.Λ.....	335
	6.4.1. Υποχρεώσεις χρήσης 1996.....	335
	6.4.2. Υποχρεώσεις από 1/1/97.....	336
	6.4.3. Υποχρεώσεις από 1/1/98.....	336
	6.4.4. Υποχρεωτικοί λογαριασμοί ομάδας 9.....	338
	6.4.5. Σύστημα συλλειτουργίας γενικής και αναλυτικής λογιστικής.....	340
6.5.	Λογαριασμοί ομάδας 9.....	344
	Φόρμα 1 μεταφορά αρχικών αποθεμάτων.....	344
	Φόρμα 2 μεταφορά αγορών από γενική λογιστική.....	345
	Φόρμα 3 αγορές με προϋπολογιστικές τιμές.....	345
	Φόρμα 4 μεταφορά των λογαριασμών των εξόδων της ομάδας 6 της Γ.Λ.....	346

Φόρμα 5 μεταφορά των λογαριασμών των εσόδων της ομάδας 7 της Γ.Λ.....	347
Φόρμα 6 εγγραφές στον λογαριασμό 92.....	348
Φόρμα 7 εγγραφή για προϋπολογιστικές δαπάνες που δεν καταχωρήθηκαν στους λογαριασμούς της Γ.Λ.....	353
Φόρμα 8 εγγραφή με τις πραγματικές δαπάνες.....	354
Φόρμα 9 εγγραφές στον λογαριασμό . 93.....	355
Φόρμα 10 εγγραφές στον λογαριασμό 94.....	357
6.6. Μηνιαία κατά φάση κοστολόγηση.....	373

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 6

E6-1 Βραχυχρόνια αναλυτικά αποτελέσματα στην εξατομικευμένη κοστολόγηση....	359
E6-2 Βραχυχρόνια αναλυτικά αποτελέσματα στην κατά φάση κοστολόγηση.....	373

ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ EXCEL.....	401
--	------------

ΑΣΚΗΣΕΙΣ.....	429-445
ΛΥΣΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ.....	449-489
